

Πρόγραμμα Σχολικών Δραστηριοτήτων
Αγωγή Υγείας

**ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΣΤΗΚΕ ΚΑΙ ΥΛΙΚΟ ΠΟΥ ΠΑΡΗΧΘΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ
ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ**

Τίτλος: Το Παγόβουνο της Έμφυλης Βίας

1^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΤΟ ΦΥΛΟ

1. Τι καταλαβαίνεις όταν διαβάζεις το παρακάτω:
« Μόλις τελείωσε η συναυλία, όλοι σηκώθηκαν όρθιοι και άρχισαν να χειροκροτούν σαν τρελοί.»
α. «Μόλις τελείωσε η συναυλία, όλοι οι άντρες θεατές σηκώθηκαν όρθιοι και άρχισαν να χειροκροτούν σαν τρελοί.»
β. «Μόλις τελείωσε η συναυλία όλες οι γυναίκες θεατές σηκώθηκαν όρθιες και άρχισαν να χειροκροτούν σαν τρελές.»
γ. «Μόλις τελείωσε η συναυλία, όλοι οι άντρες θεατές και όλες οι γυναίκες θεατές σηκώθηκαν όρθιοι και όρθιες, και άρχισαν να χειροκροτούν σαν τρελοί και σαν τρελές.»
2. Τι καταλαβαίνεις όταν διαβάζεις το παρακάτω: «Οι Έλληνες υπέφεραν τον καιρό της κατοχής.»
α. Υπέφερε όλος ο ελληνικός λαός, δηλαδή άντρες, γυναίκες και παιδιά, ανεξαρτήτως φύλου και ηλικίας.
β. Υπέφεραν μόνο οι άντρες και τα αγόρια της Ελλάδας.
γ. Υπέφεραν μόνο οι γυναίκες και τα κορίτσια της Ελλάδας.
3. Συμπλήρωσε τις παρακάτω φράσεις με κάποια λέξη που θα λειτουργεί ως κατηγορούμενο:
α. Ο Κώστας και ο Γιάννης είναι πάντα.....
β. Ο Νίκος από το α1 και η Ελένη από το α3 εκλέχτηκαν
γ. Η Μαρία και η Φανή φαίνονται.....
δ. Η Ελένη, η Φρόσω και ο Θωμάς ήρθαν σήμερα.....

Παρατηρείς κάτι σε σχέση με το γένος του κατηγορούμενου; Πως το εξηγείς;

.....

.....

.....

4. Δοκίμασε να εξηγήσεις γιατί στις παρακάτω λέξεις ή φράσεις, όπου εμφανίζονται και τα δύο φύλα, προηγείται το αρσενικό: «ο Αδάμ και η Εύα», «ο κύριος και η κυρία Αδριανού», « το αντρόγυνο», « αγοροκόριτσο», «αντρογυναίκα».

.....

.....

Να και μία εξαίρεση: «Κυρίες και κύριοι....» Δοκίμασε να τη δικαιολογήσεις:

.....

.....

5. Αν ακούσεις μέσα στο λεωφορείο κάποια ή κάποιον να φωνάζει «Κάντε καλέ, χώρο να περάσει ο άνθρωπος», τι θα υποθέσεις για το φύλο του ανθρώπου;
- α. Μπορεί να είναι είτε άντρας είτε γυναίκα.
- β. Είναι σίγουρα άντρας.
- γ. Είναι σίγουρα γυναίκα

Τελικά, όταν χρησιμοποιούμε τη λέξη «άνθρωπος», τι ακριβώς εννοούμε κατά τη γνώμη σου;

.....

.....

6. Τι κρατάς από αυτή την ώρα;

.....

.....

.....

7. Σκέφτεσαι να αλλάξεις κάτι από σήμερα στον τρόπο που μιλάς ή να προτείνεις κάποια αλλαγή όταν ακούς να μιλάνε άλλα άτομα;

.....

.....

.....

2^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

ΠΟΣΟ ΑΘΩΑ ΕΙΝΑΙ Η ΓΛΩΣΣΑ;

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η κοινή νέα ελληνική διαθέτει πληθώρα παραγωγικών **επιθημάτων** για τον σχηματισμό των θηλυκών ουσιαστικών που δηλώνουν επαγγελματική ή άλλη ιδιότητα, από τα αντίστοιχά τους αρσενικά, από τα οποία και παράγεται η πλειοψηφία των θηλυκών (-α, -ισσα, -τρια, -τρα, -ου, -ίνα, -αίνα, -ίδα).

Αρκετά από τα επαγγελματικά ουσιαστικά είναι 'κοινού γένους'. Τα 'θηλυκά επαγγελματικά' που ανήκουν στην κατηγορία των ουσιαστικών 'κοινού γένους' έχουν το χαρακτηριστικό ότι μπορούν να διαθέτουν επίσης παράλληλους τύπους, (διτυπίες), ώστε να ανταποκρίνονται στο γραμματικό σύστημα της ελληνικής γλώσσας που ζητά ξεχωριστά επιθήματα για τα διαφορετικά του γένη. Στην ουσία η κοινωνική ιεραρχία και οι ασυμμετρίες της ίδιας της κοινωνίας αντανakλώνται στη γλώσσα με τη γενικευτική χρήση του αρσενικού, η οποία έχει τόσο διευρυμένη χρήση, ώστε οι τύποι του θηλυκού γένους να θεωρούνται κάποιες φορές αντιγραμματικοί, αδύνατοι ή ακόμα και περίεργοι.

ΑΣΚΗΣΗ

Επιχειρήστε να μετατρέψετε τα παρακάτω επαγγέλματα σε θηλυκού γένους και σχολιάστε το αποτέλεσμα. Σας αρέσει; Η λέξη που δημιουργείται διατηρεί τη σημασία και το κύρος της αρσενικής;

Πρόεδρος,

διοικητής,

τεχνίτης,

καλλιτέχνης,

υπάλληλος,

γιατρός,

δικηγόρος,

οικονομολόγος,

μηχανικός,

κοινωνιολόγος,

ναυτικός,

καπετάνιος,
βουλευτής,
αρχιτέκτονας,
αεροπόρος,
πιλότος,
αστροναύτης,
διπλωμάτης,
πρύτανης,
φιλόλογος,
αστυνόμος,
προϊστάμενος,
συγγραφέας,
ηθοποιός,
ναυπηγός,
γονιός.